

Veneilijä ja Espoo – miten kaupungin kasvu ja keskiluokan perneharrastus sovitetään yhteen?

8.11.2018

Suomenojan venesatama on ollut jo kymmeniä vuosia hieno ratkaisu espoolaisille veneilijöille - voimalaitoksen kupeessa joutomaalla on ollut hyvä säilyttää veneitä. Suomenojan merkitys veneilyharrastukselle on ollut kiistaton, sillä lähes kaikilla espoolaisilla veneseuroilla on osa veneistään talvehtimassa siellä, ja alue on tarjonnut myös järjestäytymättömille veneilijöille talvisäilytysmahdollisuuden.

Shokki olikin suuri, kun 2010-luvun alussa alettiin puhua Suomenojan alueen hävittämisestä. Liitteenä olevassa kronologiassa kerrotaan tarkemmin veneilijöiden heräämisestä tilanteeseen, alkuvaiheen Säilytä Veneilevä Espoo -kansanliikkeen mielenilmaustyyppisestä vastustamisesta ja nykyisestä Veneilevä Espoo -yhteenliittymästä. Veneilevä Espoo pääsi lopulta kaupunginjohtajan 24.1.2016 perustamassa talvisäilytystyöryhmässä rakentavaan yhteisymmärrykseen virkamiesten kanssa siitä, miten veneiden talvisäilytys järjestetään. Työryhmän jäsenenä oli Veneilevä Espoon, kaupungin liikuntapalvelujen ja Finnoon projektijohdon edustajia. Tehtyä työtä ja ratkaisuja on kuvattu liitteenä olevassa loppuraportissa. Ratkaisun keskeiset sisällöt olivat tiivistetysti:

- Henkilöautolla liikuteltavissa olevat trailereilla liikuteltavat veneen säilytetään Ämmäsmäen uudella alueella n. 30 km päässä rannasta
- Kuorma-autokuljetusta vaativat veneet säilytetään edelleen rannan tuntumassa.

Jo talvisäilytystyöryhmän työn pohjana oli Vahanan Environment Oy:n 2014 tekemä selvitys mahdollisista talvisäilytysalueista Espoossa. Selvitystä täydennettiin Ramboll Finlandin tekemällä selvityksellä 2017. Molempien selvitysten lopputulos oli yksiselitteinen: käytettävissä olevia alueita on Suomenojan le jäävän alueen, Ämmäsmäen ja kerhojen omien alueiden lisäksi vain kaksi: Skatanniitty ja Kurttilan ns. Tiilitehtaanlaituri. Näiden 4 alueen yhteenlasketut pinta-alat mahdollistavat työryhmässä sovitun ratkaisun toteuttamisen. Finnoonsataman osayleiskaavaehdotusta valmistellaan vielä, mutta valmistelussa oletetaan, että veneiden talvisäilytys Skatanniityllä toteutuu. Muita ratkaisun toteutustapoja ei selvitysten mukaan näin ollen ole olemassa.

Veneilijät ja virkamiehet ovat sitoutuneet ratkaisuun, ja kaupunkisuunnittelulautakunta on merkinnyt ratkaisun tiedoksi 11.4.2018.

Skatanniityn talvisäilytysalueelle laaditutettiin konsulttityönä yleissuunnitelma asemakaavoituksen pohjaksi 2017. Vuonna 2016 laaditun luontoselvityksen mukaan alueella ei ole erityisiä luontoarvoja; suojeltavaksi ehdotettu saranniitty on huomioitu yleissuunnitelmassa. Alue on ollut aiemmin veneiden talvisäilytysalue, ja alueeseen liittyy jo olemassa oleva Svinön venesatama, jota on tarkoitus kehittää. Alueella ei ole rakennuksia. Alueen ympärillä on rantatonteilla parikymmentä pientaloa.

Skatanniityn kaavoituksen valmistelu on keväällä 2018 kohdannut alueen asukkaiden taholta vastustusta.

Mikäli Skatanniityn talvisäilytysalue ei toteudu: arvioidut vaikutukset ovat seuraavat:

- Koska korvaavia ranta-alueita ei ole, ne jouduttaisiin etsimään kauempaa rannoista ja veneet jouduttaisiin kuljettamaan alueille erikoisravettikuljetuksin syksyllä ja takaisin keväällä. Tämä ei kuitenkaan ole käytännössä mahdollista, sillä se tarkoittaisi vuosittain mm. satoja saattoautolla suoritettavia erikoiskuljetuksia Suomen ruuhkaisimmalla tie- ja katuverkoilla. Kustannukset,

turvallisuus- ja ympäristövaikutukset olisivat merkittävät, eikä vaadittavaa erikoiskalustoa ole tällä hetkellä Etelä-Suomessa olemassa riittävästi.

- Veneet palautuvat todennäköisesti puistoihin, pihoihin ja katujen varsille, joista ne aikanaan kerättiin pois rakentamalla Suomenojan alue
- Veneseurojen toimintaedellytykset heikkenevät merkittävästi. Satamia jää pois käytöstä, ja nuoriso- ja vesiurheilutoiminta hiipuu
- Veneiden määrä Espoossa pienenee paljon. Voittaja on todennäköisesti Saaristomeren alue, jonne veneet siirretään. Innokkaimmat veneilijät muuttavat Espoosta pois
- Veneilyn mukana hiipuu espoolainen venetarvike- ja venekauppa
- Veneilyn tilalle tulee (ao.) kyselyn perusteella ulkomaanmatkailu, mikä lisää espoolaisten hiihlijälän jälkeä merkittävästi
- Rantaraitin kehittäminen ja Espoon toiminta-ajatus merellisenä kaupunkina joutuvat jokseenkin outoon valoon.

Veneilyä on usein tarkoitushakuisesti pidetty jonkunlaisena rikkaimman kansanosan ökyharrastuksena. Säilytä Veneilevä Espoon v. 2015 tekemän kyselyn (1005 vastaajaa) mukaan kuitenkin kaksi kolmannelta espoolaisista veneistä on arvoltaan alle 50.000 euroa ja yli puolet veneistä on yli 15 vuotta vanhaa. Veneilijät eivät siis ole rahakkaita hyvätuloisia, vaan tässä puhutaan tavallisten keskiluokkaisten espoolaisperheiden harrastusmahdollisuuksista.

Esitettyä taustaa vasten veneilijöiden tuska Skatanniityn tapauksessa lienee ilmeinen. Olisi hi enoa jos kiistatilanteelle saataisiin oikeat mittasuhteet, ja asiat pystyttäisiin ratkaisemaan objektiivisesti.

Litteet

Kronologia Suomenojan talvisäilytysalueen korvaamisesta 2015-2018

Veneilevä Espoo -yhteenliittymä

Talvisäilytystyöryhmän loppuraportti 2016

Vahnen Environment Oy:n raportti 2014

Veneiden talvisäilytyksen kokonaistarkastelu 2017

Skatanniityn veneiden talvisäilytysalueen yleissuunnitelma

Skatanniityn veneiden talvisäilytysalueen yleissuunnitelmaselostus

Skatanniityn luontoselvitys 2016

Kaupunkisuunnittelulautakunta Pöytäkirja 11.04.2018/Pykälä 78

SVE:n kyselytutkimus 2015